

Sadržaj

Uvod (1)

Prvi deo

Područja primene savremenog marketing menadžmenta usluga (4)

Marketing menadžment usluga i značaj ljudi u kreiranju usluge	5
❖ Osnove marketing menadžmenta usluga	5
❖ Specifičnosti marketinga usluga	9
➤ Determinisanje specifičnosti usluga	12
■ Opipljivost uslužnog proizvoda	12
■ Kvarljivost usluge	14
■ Heterogenost uslužnog proizvoda	14
■ Simultanost uslužnog procesa	15
■ Odustvo sopstvenosti uslužnog proizvoda	15
➤ Determinisanje termina društvene preferencije	16
■ Teorije o jeziku	17
■ Jezik kao sredstvo dijaloške komunikacije među ljudima	18
❖ Sistem organizovanje tržišno usmerenog uslužnog preduzetničkog društva	22
❖ Marketing-strategije i instrumenti marketing menadžmenta usluga	24
➤ Marketing-strategije usluga	24
➤ Instrumenti marketing-miksa usluga	26
■ Paradigma interaktivnog odnosa proizvođača i korisnika	26
■ Kreiranje instrumenata marketing-miksa usluga	27
❖ Značaj ljudi kao instrumenta marketing-miksa usluga	30
➤ Strategije marketinga kadrova	33
➤ Uticaj zaposlenih na odnos kreiranja i proces isporuke usluge	36
➤ Uloga profesionalnog osoblja koje kreira uslugu	36
➤ Uloga uslužnog osoblja	37
➤ Uloga korisnika usluge u procesu kreiranja nivoa i kvaliteta usluge	39
Foncite i literatura 41	

Marketing u bankarstvu	42
❖ Banka - institucija poverenja i institucija informacionih argumenata	43
➤ Komponente bankarskog informacionog sistema	44
➤ Istraživanja marketinga banke	45
■ Istraživanje marketinga banke	45
■ Analiza marketing situacije komitenta banke	47
■ Neformalno istraživanje marketinga komitenta banke	51
➤ Specifičnosti finansijskih tržišta i bankarskog poslovanja	52
❖ Marketing-koncepcija i marketing-strategije banke	53
➤ Marketing-koncept banke	53
➤ Marketing funkcije i ciljevi banke	54

➤ Marketing-strategije banke	57
❖ Marketing-miks strategija banke	59
➤ Proces kreiranja marketing-miksa strategija banke	59
■ Marketing-miks tržišnog pozicioniranja banke	59
■ Marketing-miks u relationship marketingu banke	60
➤ Planiranje marketing-miksa banke	61
■ Proizvod i usluge banke	61
■ Definisanje politike i strategija cene banke	64
■ Planiranje kanala distribucije banke	65
■ Promotivni miks banke	65
• Ciljevi i proces planiranja promocije banke 66	
• Lična prodaja banke građanima 67	
• Propaganda banke 68	
• Odnosi s javnošću banke 68	
• Determinisanje osnovne poruke i izbor medija 69	
➤ Strategija kadrova i marketing-okruženja banke	69
■ Uloga ljudi u procesu kreiranja tražnje i pružanja bankarskih usluga	69
■ Uloga bankarskog uslužnog ambijenta	70

Fusnote i literatura 72

Drugi deo Komunikacija kao suština postvarenja čoveka [73]

Komunikacijsko-Informacijska kultura	74
❖ Kultura razgovaranja i dogovaranja koja nam život znači	74
➤ Razgovor sa samim sobom – Mišljenje	74
➤ Razgovor sa Bogom – Molitva	75
➤ Razgovor sa prirodom – Nauka	75
➤ Razgovor kulture – Večni nemir	76
➤ Razgovor sa istorijom – I mrtvi govore	77
➤ Biti u ljubavi – tolerancija i trpežljivost	78
❖ Vaspitanje i obrazovanje ljudi da bi bili osoblje u prodaji usluga	80
➤ Uopšteno o psihičkim svojstima ličnosti	80
■ Tipologija ličnosti klijenta	82
■ Psihička svojstva ličnosti preduzetnika, menidžera i marketologa	84
• Preduzetnik kao ličnost 84	
• Marketolog i menidžer kao ličnost 84	
• Psihička svojstva ličnosti prodavca 85	
• Zaključak o ličnostima u uslovima tržišne ekonomije 87	
• Specifičnosti balkanskih i srpskih psiholoških tipova ličnosti 88	
➤ Kontinuelni rad na prodavcima usluge	92
■ Rad na spoljnjem izgledu prodavca	92
■ Podizanje stručne kvalifikiranosti prodavca	94
❖ Kreiranje odnosa unutar uslužne organizacije	95
➤ Razvijanje usmenih oblika komuniciranja sa zaposlenim	95
• Afirmačija motiva za postignućem	96

▪ Kreiranje KKK – radničkih kružaka kvaliteta usluge	99
▪ Proces odgoja ličnosti – čoveka preduzeća	99
▪ Kontinuelno obrazovanje ličnosti – čoveka preduzeća	100
➤ Kreiranje psimene komunikacije za zaposlenim	102

Fusnoti i literatura 103

Komunikacija kao osnovni menidžerski alat u procesu kreiranja, prizvodenje i isporuke dobre usluge klijentu	104
❖ Specifičnosti komuniciranja uslužne organizacije i uslužnog proizvoda	104
❖ Ispitivanje komunikacijskih odnosa sa korisnicima usluga	106
➤ Istraživanje komunikacijskog dijadičkog odnosa prodavac – klijent	106
➤ Ispitivanje specifičnih faktora kojim se povećava efektivnost komunikacije	109
▪ Specifični faktori u vezi s organizacijom komunikacije	109
▪ Raspoređivanje komunikacijskih argumenata	110
▪ Izvođenje ili neizvođenje zaključaka u procesu komunikacije	111
▪ Specifični faktori u vezi sa karakteristikama komunikatora	111
• Problem poverenja u komunikatora 111	
• Privlačnost i status komunikatora 112	
➤ Upotreba žive reči u procesu interakcijskog kreiranja i isporuke usluge	112
➤ Suština, principi i tehnike persuazivne komunikacije u promeni stavova	114

Fusnoti i literatura 115

Komunikacija kao potazište i ishodište marketing menidžmenta usluga	117
❖ Komunikacijski kanali i tokovi	120
❖ Komunikacijske veze i putevi	123
➤ Poboljšanje slanja poruka	123
➤ Obezbeđenje ponavljanja i povratnih sprega	124
❖ Problematiziranje motivacionih procesa	126
➤ Teorija pojačavanja	128
➤ Teorija očekivanja	129
➤ Teorija pravičnosti	130
➤ Teorija postavljanja ciljeva	131
➤ Savremene teorije motivacije	132
➤ Teorija timskog rada	135
▪ Biranje članova i razvoj tima	138
▪ Ocjenjivanje članova tima	141
❖ Prepostavke efikasne neverbalne komunikacije	143
➤ Značenje i dimenzije neverbalne komunikacije	143
▪ Značenje neverbalne komunikacije	143
▪ Dimenzije neverbalnog ponašanja	145
➤ Aspekti neverbalne komunikacije	148
▪ Vokalna ekspresija	148
▪ Fazijalna ekspresija	148
▪ Gestovna ekspresija	150
▪ Posturalna ekspresija	150
▪ Proksemička ekspresija	151

Fusnoti i literatura 152

Treći deo
Lična prodaja usluge (153)

Definisanje politike lične prodaje	155
❖ Prenošenje utvršene politike prodaje na operativni nivo	157
❖ Utvrđivanje procedura lične prodaje	157
❖ Utvrđivanje pravila lične prodaje	158
➤ Savladavanje neodgovornog ponašanja zaposlenih nepotrebnim trošenjem vremena na poslovima lične prodaje	158
➤ Ugradnja lepog ponašanja poslovnog čoveka lične prodaje uluge	159
Komunikacijski dijalog sa klijentima	160
❖ Razvijanje marketinga odnosa s korisnicima usluge	162
❖ Prilaženje i pozdravljanje korisnika usluge	163
❖ Detektiranje potreba, želja, zahteva, problema, očekivanja, ciljeva, navika, stavova, preferencija i ponašanja klijenata	164
❖ Pomaganje klijentima da se odluče za kupovinu	165
❖ Sugestivna prodaja ili nenameravane kupovine	167
Identifikovanje metoda, tehnika i veština prodavanja uslužnog proizvoda	168
❖ Definisanje sistema i načina traganja za potencijalnim kupcima	168
❖ Definisanje početnog pristupa potencijalnom klijentu	168
➤ Percepcija klijenta	169
➤ Proces učenja klijenta	171
❖ Definisanje načina predstavljanja potencijalnom klijentu	174
Prezentacija uslužnog proizvoda potencijalnoj mušteriji	176
❖ Identifikovanje načina prezentacije proizvoda potencijalnom klijentu	176
➤ Selektivna distorzija	176
➤ Selektivna retencija	177
➤ Koncepcija sublimirane percepcije	177
➤ Koncepcija minimalno primetnih razlika	178
❖ Identifikovanje problema koji se pojavljuju kod prezentacije proizvoda	179
➤ Problem savladavanja temperamenta	179
➤ Problem savladavanja negativnih karakternih crta	180
➤ Upotreba znanja i kontrolisanje sposobnosti	180
➤ Privlačenje interesa potencijalnog klijenta	180
➤ Savladavanje prepreka u stavovima i shvatanjima klijenta	181
➤ Reagovanje na frustracije klijenta	181
➤ Utvrđivanje modela prezentacije i demonstracije usluge	182
▪ Mehanički pristup prezentaciji	182
▪ Formalni pristup prezentaciji	183
▪ Pristup prezentaciji podmirivanjem potrebe i rešavanjem problema	183
▪ Obogaćivanje prezentacije pomagalima	183
▪ Načini rešavanja prigovora klijenta	184
➤ Savladavanje psihološkog otpora klijenta	185
➤ Savladavanje logičkog otpora klijenta	185
❖ Proces zaključivanja kupoprodajnog ugovora	186
❖ Naknadne posete klijentu	186

➤ Posledice konfliktnih situacija u organizaciji	232
❖ Metode analize interpersonalnih konfliktata	233
➤ Transakcionalna analiza	233
➤ Analiza dinamike interpersonalnog ponašanja	233

Fusnote i literatura

Nastajanje i rešavanje stresnih situacija kao pretpostavke funkcionisanja ličnosti	235
❖ Uloga pojedinca i rad u grupama	235
❖ Oblici manipulisanja ljudima i reagovanje manipulisanog na manipulacije	240
➤ Manipulacija na „sve ili ništa,,	241
➤ Manipulacija zastrašivanjem	242
➤ Manipulacija lažima	242
➤ Manipulacija paradoksima	243
➤ Manipulacija sugestijom	243
➤ Pasivnost kao defanzivna manipulacija	244
➤ Uobičajeno reagovanje manipulisanog na manipulacije	244
❖ Identifikovanje uzroka profesionalnog sagorevanja osoblja	245
❖ Upravljanje stresom	248

Identifikovanje razloga propadanja organizacije i pristup rešavanju psihopatologije grupe i organizacionog sistema	250
❖ Identifikovanje grešaka zbog kojih dolazi do propadanja organizacija	250
❖ Rešavanje psihopatologije grupe i organizacionog sistema	255

Fusnote i literatura 260

Peti deo

Primeni strategije word-of-mouth ličnom prodajom i unapređenjem prodaje [261]

Strategije, metode, tehnike i veštine lične prodaje usluga	266
❖ Prilaženje i pozdravljanje klijenta	270
❖ Detektiranje potreba, želja, problema, zahteva i očekivanja klijenta	271
❖ Pomaganje kupcima da se odluče za kupovinu	276
❖ Sugestivna prodaja ili nenameravane kupovine	278
❖ Klasifikacija poslova i radnih zadataka lične prodaje	278
➤ Metod radnog opterećenja	281
➤ Metod potencijala lične prodaje	282
➤ Marginalni metod	282
➤ Planiranje prodajnih kvota i trgovackih putnika	283
❖ Ugradnja potrebnih karakteristika osoblja lične prodaje uključujući lepo ponašanje	284
❖ Faktori motivisanja i vrednovanja osoblja lične prodaje	287

Strategije, metode i tehnike unapređenja prodaje usluga	290
❖ Principi unapređenja prodaje usluga	291
❖ Procesi promovisanja i razvijanja vrlina savremenog prodavca	294
❖ Benchmarking – strategije uporedivanja sa konkurenčijom i najboljim u struci	299

Fusnote i literatura 304

Pristup vođenju verbalne komunikacije (dijaloga)	305
❖ Definisanje pojmova	305
❖ Faze vođenja dijaloga	306
➤ Faza zagrevanja	306
▪ Slučajevi kada razgovori na samom početku zapadaju u krizu	307
▪ Tehnike započinjanja razgovora	308
➤ Faza zapleta	309
▪ Upoznavanje	310
• Kontrolisanje sagovornikovih reakcija	311
• Psihološke osnove reakcije sagovornika	312
• Problemi kod informisanja sagovornika	313
▪ Stvaranje odnosa sa sagovornikom	314
▪ Postavljanje pitanja i slušanje sagovornika	316
• Postavljanje zatvorenih pitanja sagovorniku	317
• Postavljanje otvorenih pitanja sagovorniku	317
• Postavljanje retoričkih pitanja	318
• Postavljanje prelomnih pitanja	318
• Postavljanje meditirajućih pitanja	319
• Logički redosled postavljanja pitanja	319
▪ Davanje sagovorniku informacija	319
▪ Poentiranje	320
▪ Izgradnja mostova	320
➤ Faza klimaksa	322
➤ Faza katastrofe	323
▪ Konfrontacija	323
▪ Interpretacija	324
▪ Objašnjenje	328
➤ Faza raspleta	329
▪ Fundamentalna metoda	330
▪ Metoda protivurečnosti	331
▪ Metoda izvođenja zaključaka	331
▪ Metoda poređenja	331
▪ Metoda „da – ali....,	331
▪ Metoda „rezanaca,,	331
▪ Bumerang metoda	332
▪ Metoda ignorisanja	332
▪ Metoda potenciranja	332
▪ Metoda zamena teza	332
▪ Metoda ispitivanja	332
▪ Metoda prividne podrške	333
▪ Metoda preterivanja	333
▪ „Vic,, tehnika omalovažavanja	333
▪ Tehnika korišćenja ličnosti autoriteta	333
▪ Tehnika diskreditovanja ličnosti sagovornika	334
▪ Tehnika izolacije	334
▪ Tehnika skretanja s teme	334
▪ Tehnika potiskivanja	334
▪ Tehnika zaludivanja	334

▪ Tehnika odgovlačenja	335
▪ Tehnika apelovanja	335
▪ Tehnika izvitoperavanja	335
▪ Tehnika pitanja-zamki	335
➤ Faza epiloga	336
▪ Pristup taktici argumentisanja	336
▪ Forme taktike argumentisanja	338
▪ Kontrola upotrebljenih argumenata	339
▪ Načini neutralisanja prigovora sagovornika	339
• Ciljevi i filosofija neutralisanja prigovora	339
• Vrste prigovora i pristupi njihovom neutralisanju	342
• Metode, tehnike i taktika neutralisanja prigovora	344
▪ Zaključivanje i privođenje kraju poslovnog razgovora	348

Fusnote i literatura 349